

Mythologia, Venise, 1567 - I, 15 : De victimis

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre I

[Mythologia, Francfort, 1581 - I, 17 : De victimis](#) est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre I

[Mythologie, Paris, 1627 - I, 17 : Des Offrandes](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre I

[Mythologie, Lyon, 1612 - I, 17 : Des offrandes](#) est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution – Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Venise, 1567 - I, 15 : De victimis, 1567

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 14/01/2026 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/799>

Copier

Présentation du document

PublicationVenise, Comin da Trino, 1567

ExemplaireMunich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) ,

Res/4 Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 19v°-20v°

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

63

10

(Hec nescis) totamque incellat funere classem:

20

30

De victimis. Cap. XV.

40

Ceresi vero, præter primitias frugum, porca offerebatur ac cedebatur, quod esset id animal, iuventis ipsius Dæi insculptum, ut ait idem Ovid.

Vita suas merita cede nocentis opes.

Sic

Sic Bacchus, quia caper infestum sit animal suis inuencis, eius cede letati creditus est, ut ait Virg. lib. 2. Georg.

Non aliam ob culpam Baccho caper omnibus aris
Ceditur.

At vero Marti furibundo taurus ferox animal immolari solitus est, & Apollini, cum ob nimium calorem excitaret pellem, & frementi Neptuno, & implacabili Plutoni, quare ita inquit Virg. lib. 6.

Sic satus, meritos aris mactauit honores,
Taurum Neptuno, taurum tibi pulcher Apollo.
Tum Regi Ilygio nocturnas inchoat aras,
Et solida imponit taurorum viscera flammis.

10

Ioui verò nefas erat taurum immolari rerum omnium moderatori, neq; furibundum aliud animal; quia rerum omnium gubernatorem minime omnium furibundum, aut ferum esse conuenit: sed omnem suam præstantiam in consilio & humanitate & prudentia collocatam esse putare. Est enim Imperatorum humanitas & liberalitas munus, & in rebus administrandis prudentia; quorum siquid defecerit, quo pacto vel maiorum nobilitas, vel opes amplissimæ, vel alia omnia quæ sunt extra animû, possint aliquem à vulgo secernere, non video; nisi dicamus syluestres arbores, quæ plurimum finum circa se habuerint esse cæteris nobiliores, non quæ melioris succi fructus & mollioris produxerint. Putabatur igitur piaculum committi siquis taurum Ioui mactasset. Homerus in Iliade lib. 5. suem cicurem immolari facit Ioui & Soli, quod animal sanè non immitte est, neq; ferum; sic autem inquit;

20

καὶ πρὸς Ἰταρῶν τε καὶ Ἰού, ὅτι δὴ
Mactandumq; suem soli; Ioui; superno Præparet.

Sic & Theocr. in paruo Herc.

καὶ τὸν Ἰταρῶν τε καὶ Ἰού, ὅτι δὴ
Atq; marem mactare Ioui docet è grege porcum.

Homer. alibi Soli, & Telluri, & Ioui agnos obtulit in sacrificiis, cum ita inquit;

30

καὶ τὸν Ἰταρῶν τε καὶ Ἰού, ὅτι δὴ
Ferte agnum nigrum, & nigram portabitis agnam
Telluri, Soli; Ioui portabimus ipsi.

Mactabantur tamen aliquâdo Libero patri cum Apolline, & Cereri, & Iuno - ni iuuenæ inuiges, ut est apud Virg. lib. 4. Aeneidos,

Legisetz Cereti, Pheboq; patriq; Lyxo;
Iunoni ante omnes, cui vincla iugalia curæ.

Dianæ cerua immolari solebat, ut ait Ouid. lib. 1. Fastorum;

Quæ semel est triplici pro virgine cæsa Dianæ,
Nunc quoque pro nulla virgine cerua cadit.

40

Fauno capra cedebatur, ut idem ait lib. 2.

Cæripedi fauno cæsa de more capella.

quamuis aliquando res sacra illi fiebat agna vel hædo, ut ait Horatius lib. primo carminum;

Nunc & in vmbrosis Fauno decet immolare lucis,
Seu possit agna, siue malit hædo.

Termine

Mythologiæ.

Termino Deo apud Romanos frugibus in ignem iactis, & fanis & vino, & agno litabatur, ut ait Ouid. in 1. lib. Fast.

Inde ubi ter fruges medios immisit in ignes,

Porrigit incisos filia parua fauos.

Vina tenent alii, libantur singula flammis,

Spectant, & linguis candida verba fauent.

Spargitur & cæso communis Terminus agno.

Nymphis vero lac & mulsum conueniebant, variaq; sacrificiorum genera Diis variis offerebantur, ut suo loco pertractabitur, cum de singulis agemus, atq; sacrificia vel ab his fiebant, qui ab aliquo morbo conualuissent, vel ob commissum piaculum, quæ victimæ animales vocabantur. Aliæ mactabantur consulti gratia, quæ vocabantur Consultatorix. in his cæcis hepatis & fibratum situs ab aruspiciibus diligenter obseruabatur, ex quibus Deorum voluntatem prædicebant; nam pluribus de causis antiqui Diis sacrificarunt; nunc, ubi gratias agerent, nunc ubi aliquid peterent, nunc, ubi iratos placarent, nunc autem honoris gratia tantum, ubi illos colerent. Fuerunt autem multi diuinandi modi, aut ab aspectu auium, unde erant auspicia; aut a cibo, unde solistimum ac tripudium, a garritu auguria, a cætu oscinx, a volatu præterea vel dextero vel sinistro; ab afflatu diuino vaticinia, a fulgurum observatione, astrorumq; peritiis, ut ait Virg. lib. 3. Aeneid.

Troiuigena interpres diuum, qui numina Phæbi,

Qui tripodas, Clarii lauros, qui sydera sentis;

Et voluerum linguar, & præpetis omina pennæ.

Sic Ouid. primo Tristium.

Hoc mihi non ouium sibæ, tonitrusve sinistri,

Linguæve seruatæ, pennæve dixit auis.

Diuinabant præterea insipientes ignem, vel aquam, vel terram, & visis ostentis, aut prodigiis, portentis, monstris, somniis, aliisque huiusmodi signis. Hæc ubi contigissent opus esse Deos placare per sacrificia crediderunt, aut eorum voluntatem inquirere. Ac de victimis satis, nunc ad reliqua prosequamur.

Quod quales Di, talia fuerunt postea nota & preces. Cap. XVI.

Proterat hæc tam varia, tamq; diligens sacrificiorum ratio, quæ superius ex oraculi responsis variis temporibus editis tradita est, homines fortasse compellere ad credendum aliquid subesse diuinitatis in ipsis Diis, si una cum puritate hostiarum quæ mactabantur, animi potius quam corporis sordes expurgandas esse sacrificantium idem iussisset, atque pro munditiæ corporis animi integritate, & fides, & temperantia requisita fuisset. Nam qui tam diligenter tradidisset qui ritus essent seruandi in sacrificiis singulorum Deorum, & quæ victimæ immolanda, quo pacto potuit sine obliuionis aut auaritiæ nota illud prætermittere quod erat magis Dei proprium, homines admonere scilicet, quod Deus ferè solum animum spectat sacrificantium, cum reliqua terrestria munera parui faciat? nisi forte parasiti & helluonis demonis non sit frequentibus hostiarum, rerumque super altaribus vstarum nidoribus perfrui, nulla habita ratione num illæ victimæ ab impuris latronibus, vel à viris bonis sint oblatae. Quod si magis acceptæ Deo